

Zo doen we het – gedrag- en pestprotocol

Veiligheidscoördinatoren/ Anti-pestcoördinatoren zijn:
Lianne Hanekamp & Tanja Laging

<p>Inleiding</p>	<p>De ontwikkeling van kinderen komt het meest tot zijn recht in een omgeving waarin het zich veilig en geaccepteerd voelt. Met elkaar staan we daarom voor een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en waarin kinderen, ouders en leerkrachten respectvol met elkaar omgaan. Dit willen we onder meer bereiken met duidelijke regels en afspraken en een transparant beleid ten aanzien van ongewenst gedrag.</p> <p>Bij dit gedragsprotocol gaan wij uit van 4 basiswaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veiligheid - respect - verantwoordelijkheid - vertrouwen
<p>Missie en visie</p>	<p>Onze missie is "Omdat je de basis maar eenmaal goed kunt leggen...".</p> <p>Onze school is een "open" christelijke school waar kinderen in een veilige omgeving kwalitatief goed onderwijs krijgen. Wij helpen kinderen om het beste uit zichzelf te halen. Het fundament van onze visie en missie ligt in drie belangrijke kernwaarden: respect, plezier en eigenaarschap</p>
<p>Uitgangspunt Aanpak Leefstijl</p>	<p>Uitgangspunt voor het beleid inzake sociale veiligheid is de aanpak 'Leefstijl'. Leefstijl is een programma dat ernaar streeft om Boterdorp een veilige plek te laten zijn. Uitgangspunt hierbij is dat de school een gemeenschap is waarin iedereen zich betrokken en verantwoordelijk voelt en waarin iedereen op een positieve manier met elkaar omgaat. Hierbij wordt conflicthantering als uitgangspunt genomen. We leren de kinderen hoe je beter met conflicten kunt omgaan door te streven naar oplossingen die voor beide partijen bevredigend zijn: STORM-aanpak.</p>

<p>Sociaal-emotionele ontwikkeling ParnasSys- groepen 1-2 Kindbegrip – groep 3 t/m 8</p>	<p>Het sociaal-emotionele welbevinden van kinderen heeft veel invloed op het totale functioneren. We volgen de kinderen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling en maken hierbij gebruik van ParnasSys – leerlijnen voor de groepen 1-2 en Kindbegrip voor de groepen 3 t/m 8. (Zie Zo doen we dat kaart - Kindbegrip)</p>
<p>Gewenst gedrag binnen en buiten de groep</p> <p>Schoolregels</p> <p>Buitenspeelregels</p> <p>Digitale regels - medewerker</p> <p>Digitale regels – kinderen (vanaf groep 4)</p>	<p>We willen voor alle kinderen een veilige speelleeromgeving bieden. Duidelijke regels en afspraken nemen daarbij een belangrijke plaats in.</p> <p>In ieder lokaal zijn de schoolregels zichtbaar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is er maar 1 die praat, zodat luisteren beter gaat. - Wij hebben hier respect voor elkaar. - Word jij of een ander kind gepest, tegen de juf of meester zeggen mag dan best. - Werk netjes en neem de tijd, het is geen wedstrijd. - We zijn zuinig op elkaars spullen. - We horen er allemaal bij. - Telefoons in je tas, ze mogen niet mee in de klas. (vanaf groep 5) <p>Op de gang gelden de volgende regels:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wij laten merken dat we rustig op de gang kunnen (samen-)werken. - Wandelen in de gang, dat weten we al lang. - Ruim je eigen spullen op, dan is de school netjes en tiptop. - Wees netjes en beleefd, zodat je het goede voorbeeld geeft. <p>Bij de start van ieder schooljaar wordt met de groep afspraken gemaakt hoe we met elkaar om willen gaan, 'zo willen wij het in onze groep'. Bij de in- en uitgang zijn de buitenspeelregels zichtbaar. Deze worden regelmatig in de groep besproken. (Zie kaart Buitenspeelregels)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Camera-opnames niet zonder toestemming van betreffende persoon publiek via internet of social media maken; - Online contact van de medewerker met kinderen en ouders is gerelateerd aan Boterdorp, zakelijk en in correct Nederlands. - Geen intimiteiten met een kind in app, mail of afbeelding. <p>We besteden regelmatig aandacht aan de digitale regels; we leggen de kinderen uit</p>

	<p>hoe het werkt.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Als je iets niet zou doen IRL (in real life), doe het dan ook niet online. 2. Laat iets van je horen als je van iemand een berichtje krijgt. Dat is wel zo aardig. 3. Wil je een grapje maken? Maak dan (achteraf) duidelijk dat het een grapje (was) is. Op internet is het vaak moeilijk te zien hoe iets bedoeld is. 4. Schrijf geen kwetsende of beledigende dingen. Als je spijt krijgt, is je bericht al verspreid. 5. Reageer niet meteen met een boos bericht op kwetsende of schunnige opmerkingen; vaak is het minder vervelend of persoonlijk bedoeld dan het overkomt, vraag het even na. 6. Zet alleen op internet wat ook in de krant zou mogen. Alles wat je op internet zet, blijft voor altijd door iedereen te lezen en te delen. Ook als jij denkt dat het weg is. 7. Stuur geen foto's van een ander door die jij ook niet van jezelf zou verspreiden.
Digitaal geweld	<p>Wij leren de kinderen om te gaan met het gebruik van digitale middelen. Tijdens de lessen over mediawijsheid, bespreken wij de consequenties van het gebruik van sociale media en de impact ervan. Wanneer er sprake is van digitaal geweld gaan wij in gesprek met het kind en de ouders.</p> <p>Wij zien de omgang van het gebruik van mobiele telefoons, games en internet ook als een verantwoordelijkheid van de ouders.</p>
Focus op gewenst gedrag	<p>We leggen op Boterdorp de focus op gewenst gedrag. Dit betekent dat we naar de kinderen vooral benoemen wat mag. Toch komt er ook op Boterdorp ongewenst gedrag voor. Daarvoor hebben we een stappenplan opgesteld hoe er gehandeld wordt bij ongewenst gedrag. Zie kopje ongewenst gedrag</p> <p>Ongewenst gedrag wordt benoemd en gewenst gedrag wordt benoemd. Zo weet het kind waarom hij/zij een waarschuwing krijgt en weet hij/zij welk gedrag we wel willen zien.</p>
Omgaan met conflicten	<p>We leren de kinderen bij een conflict te werken volgens de STORM-aanpak.</p> <p>We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf het conflict oplossen door de stappen te volgen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stop en koel af 2. Toon respect <p>Stel de vragen: wat is het probleem, wat dacht je, wat voelde je en wat deed je?</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Oplossingen laten bedenken <p>- Is er iemand gekwetst?</p>

	<p>Ja, hoe kan je het goedmaken? Nee, hoe kan je het de volgende keer anders doen? 4. Rustig samen een oplossing kiezen 5. Maak een plan en voer het uit Deze aanpak hangt zichtbaar in de groep.</p>
<p>Plagen en pesten plagen</p> <p>pesten</p>	<p>Er wordt gesproken over plagen als kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het getoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het is heel belangrijk dat hier sprake is van een pedagogische waarde: door elkaar uit te dagen leren kinderen goed om te gaan met allerlei conflicten.</p> <p>Er wordt gesproken over pesten als een kind gedurende een langere periode herhaaldelijk is overgeleverd aan het negatieve gedrag van één of meerdere kinderen. Dit kan tot uiting komen op verschillende manieren. Te denken valt aan: buitensluiten/negeren, schelden, beledigen, discrimineren, roddels verspreiden, homo-negativiteit, bedreigen, chanteren, fysiek geweld, spullen vernielen, etc.</p>
<p>Pestprotocol Hoe te handelen bij pesten</p> <p>Anti-pestcoördinator</p>	<p>Pesten komt helaas op de alle scholen voor, ook op onze school. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en serieus aanpakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, ouders/verzorgers en kinderen. • De school is actief in het voorkomen van pestproblemen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt en moeten er regels worden vastgesteld. • Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten. • De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het pestprotocol). Daarnaast is er op school een anti-pestcoördinator aanwezig die mee denkt en kijkt bij pestgedrag. Aan het begin van het schooljaar wordt in iedere groep verteld wie de anti-pestcoördinator is zodat de kinderen weten wie hen, naast de leerkracht, kan helpen.

<p>schoolcontactpersoon</p>	<p>Wanneer een probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of niet het gewenste resultaat oplevert, dan kan inschakeling van de schoolcontactpersoon nodig zijn. Bij ons op school is dat mevr. Van der Gaag. De schoolcontactpersoon kan daarnaast ook de doorverwijzing verzorgen naar de vertrouwenspersoon binnen het bestuur die het probleem kan onderzoeken, deskundigen kan raadplegen en het bevoegd gezag kan adviseren. De vertrouwenspersoon binnen Spectrum-SPCO is mevr. W. Vink (per mail: wwink6161@gmail.com of telefonisch 06-51832505)</p>
<p>Stappenplan pestprotocol</p>	<p>In het geval van pesten volgen wij de daarbij behorende stappen: Wanneer kinderen ruzie met elkaar maken en/of elkaar pesten, proberen zij en wij:</p> <p><u>STAP 1</u>: Er eerst zelf/samen uit te komen <u>STAP 2</u>: Op het moment dat één van de kinderen er niet uitkomt, gaat het naar de leerkracht. Dit geldt ook voor de omstanders die dit alles signaleren. Een belangrijke regel is, dat dit niet als klikken wordt gezien, maar 'als je gepest wordt of je hebt ruzie met iemand anders, en je komt er samen niet uit, dan vraag je hulp van de leerkracht'.</p> <p><u>STAP 3</u>: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en afspraken te herhalen en hen er op te wijzen. Op het plein handelt de pleinwacht het incident af en geeft dit door aan de leerkracht. Alle incidenten worden genoteerd op het daarvoor bestemde formulier (zie bijlage 2: incidentenregistratieformulier)</p> <p>De leerkracht noteert de naam van de pester en de gepeste in ParnasSys (notitie), met datum en korte toelichting. T.a.v. de gepeste wordt het inzichtelijk wat en hoe vaak situaties voorkomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wanneer het kind binnen twee weken, na de eerste notering, weer op de lijst wordt gezet, blijft dat kind in de eerstkomende pauze binnen. De eigen leerkracht zorgt voor werk. De ouders worden hierover geïnformeerd. - Wanneer het kind binnen twee weken, na de laatste notering, weer op de lijst wordt gezet, blijft hij/zij een week binnen in de pauze. De eigen leerkracht zorgt voor werk. Ook neemt de leerkracht contact op de met de ouders om uitleg over de maatregel te geven. De andere collega's worden ingelicht. - Wanneer het kind na bovenstaande maatregelen weer de fout in gaat, binnen een termijn van vier weken, nodigt de directie de ouders uit voor een gesprek. We willen graag dat het kind ook bij het gesprek aanwezig is.

<p>Afspraken om het pesten op te lossen</p>	<p>Wanneer er geen verandering komt in het gedrag van het kind, kan er worden overgegaan op het geven van een time-out, een schorsing of een verwijdering.</p> <p>Bovenstaande afspraken gelden in alle schoolse situaties, dus ook bij de gym, in de klas, op het plein en tijdens uitstapjes.</p> <p>Op de website van Spectrum-SPCO zijn de klachtenregeling en de procedure schorsing en verwijdering te vinden via www.spectrum-spc0.nl/over-spectrum/</p> <p><u>Afspraak 1:</u> Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf groep 1-2 brengen we kinderen dit al bij: ‘Je mag niet klikken, maar als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er (samen) niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.</p> <p><u>Afspraak 2:</u> Een tweede stelregel is dat een kind ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.</p> <p><u>Afspraak 3:</u> Samenwerken zonder bemoeienissen</p> <p>De school en het gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouder(s) naar onze school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen.</p> <p>Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en overleg voeren met de ouder(s). De inbreng van de ouder(s) blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.</p>
<p>Groepsafspraken</p>	<p>De kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op de vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht. Deze aanvulling/groepsafspraken worden opgesteld, door en met de groep. Met de start van het schooljaar wordt veel aandacht besteed aan deze regels en gemaakte groepsafspraken. We zetten hiervoor in de lessen van de aanpak ‘Leefstijl’ en ‘De Gouden weken’.</p>
<p>Begeleiden van de pester</p>	<p>De leerkracht biedt hulp aan de gepeste en begeleidt de pester en de rest van de groep, indien nodig in overleg met de ouder(s) en/of externe deskundigen.</p> <p><u>De pester wordt begeleid:</u> door het aanleren en belonen van gewenst gedrag.</p>

<p>Begeleiden van de gepeste</p> <p>Begeleiden van de groep</p>	<p>door het analyseren van de oorzaak van het pestgedrag. door het inlevingsvermogen in anderen vergroten. door duidelijke afspraken te maken. door te laten ervaren hoe het voelt buitengesloten te worden. door hulp van de ouder(s) in te roepen.</p> <p><u>Het gepeste kind wordt begeleid:</u> door samen met ouder(s) afspraken te maken hoe het kind begeleid en ondersteund gaat worden. We helpen het kind h�oe te reageren op het gedrag van pesters. Door in het geval van langdurig slachtoffer zijn en daardoor sociale vaardigheden missen is er een mogelijkheid een sociale weerbaarheidstraining te volgen.</p> <p><u>Begeleiding van de rest van de groep:</u> door kinderen bij het probleem te betrekken, het ook hun probleem te maken. Door duidelijke afspraken te maken met alle kinderen en de kinderen deze afspraken ook te laten ondertekenen. Door ouders van de groep te informeren over de zorg binnen de groep en hen om medewerking te vragen door in gesprek te gaan met hun kind en positief te staan tegenover onze aanpak.</p>
<p>Ongewenst gedrag</p> <p>Aanpak</p>	<p>Wij willen een klimaat creëeren waar het voor alle kinderen veilig is. Gedrag dat de veiligheid van anderen in gevaar brengt, accepteren wij dan ook niet. Wij hebben als uitgangspunt consequent om te gaan met kinderen die ongewenst gedrag tonen. Wij vinden het daarbij van belang dat er een duidelijke communicatie is tussen alle betrokkenen. We leren de kinderen om te gaan met hun gedrag en confronteren ze met de consequenties van bepaald gedrag.</p> <p>Ongewenst gedrag is voor ons gedrag waarbij een ander psychisch en/ of fysiek wordt lastiggevallen. Hierbij kan er sprake zijn van bedreiging, iemand aanvallen, regels structureel overschrijden en/ of materialen vernielen. Ongewenst gedrag kan zich op verschillende manieren uiten: digitaal geweld, discriminatie, fysiek, (nep)wapens, psychisch, seksueel, verbaal, vernielingen en weglopen.</p> <p>We kennen drie maatregelen om zowel de veiligheid van ieder individu te waarborgen alsmede om een veilig klimaat te scheppen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Time-out 2. Schorsing 3. Verwijdering

	<p>Met een stappenplan geven wij onze aanpak aan bij ongewenst gedrag. Wij maken onderscheid tussen verbaal geweld en lichamelijk geweld. Zie bijlage 3 'Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag'</p>
Time-out	<p>Een time-out is geen straf. In een time-out zondert een kind zich af op een vaste plek. Het doel van de time-out is om het kind te helpen in het terugvinden van zijn/haar emoties, het vergroten van sociaal gedrag en verantwoordelijkheidsgevoel, zodat het kind na de time-out, kan terugkeren naar de eigen groep.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Het kind kiest zelf voor de time-out of het kind krijgt van de leerkracht de suggestie om een time-out te nemen. * De leerkracht geeft een opgelegde time-out.
Werkwijze time-out door het kind	<ul style="list-style-type: none"> - Kind gaat naar vaste time-outplek in de klas. - Tijd stellen om gedrag te verbeteren m.b.v. timetimer: 10 minuten. - Regels van de time out zijn duidelijk en zichtbaar op de time-out plek. - Kind gaat terug naar zijn/haar plek en gaat verder met waar het mee bezig was. - Leerkracht praat niet over de time-out en de aanleiding voor de time-out, maakt slechts een korte positieve opmerking.
Werkwijze time-out door de leerkracht	<p>Aan een time-out gaan een aantal interventies in de klas vooraf.</p> <p>1e stap: preventieve maatregelen; herinner het kind aan de afspraak en benoem het gewenste gedrag.</p> <p>2e stap: afscherming; kind neemt deel aan het leerproces maar schuift de tafel apart.</p> <p>3e stap: De leerkracht geeft het kind een time-out.</p> <p>Leerkracht geeft bij een mogelijke time-out vooraf een waarschuwing, dat de time-out in aantocht is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kind gaat naar de time-outplek buiten de klas; kamer van de ib'er of kamer van de directie. Leerkracht brengt het kind naar de time-outplek. - Kind stelt tijd om gedrag te verbeteren m.b.v. timetimer: 10 minuten - Regels van de time-out zijn duidelijk en zichtbaar op de time-out plek. - Kind wordt in de time-outruimte niet aangesproken. - Kind maakt geen werk op de time-outplek. - Leerkracht komt na 10 minuten het kind ophalen. Wanneer blijkt dat het kind meer tijd nodig heeft, wordt de time-out verlengd. - Wanneer het kind terugkomt in de groep volgt een gesprek tussen het kind en de leerkracht waarbij antwoord wordt gegeven op de vragen die zowel het kind als de

<p>Time-out groep 1-2</p>	<p>leerkracht hebben gesteld. Een ambulante collega wordt ingeschakeld om dit gesprek mogelijk te maken. Wanneer dit niet mogelijk is, kan in een volgende pauze het gesprek met het kind plaatsvinden.</p> <table border="1" data-bbox="465 344 1473 564"> <thead> <tr> <th data-bbox="465 344 927 379">kind</th> <th data-bbox="927 344 1473 379">leerkracht</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="465 379 927 564"> <ul style="list-style-type: none"> - Welke regel heb ik overtreden? - Waarom heb ik deze regel overtreden? - Wat moet ik doen om het goed te maken? </td> <td data-bbox="927 379 1473 564"> <ul style="list-style-type: none"> - Welke regel heeft het kind overtreden? - Waarom denk ik dat het kind de regel heeft overtreden? - Wat moet het kind doen om het goed te maken? </td> </tr> </tbody> </table> <p>-Leerkracht noteert in ParnasSys een korte notitie over de reden/ aanleiding van de time-out.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wanneer het kind frequent gebruik moet maken van een time-out, dan worden ouder(s)/ verzorger(s) en intern begeleider op de hoogte gesteld. - Wanneer het kind op de time-outplek ongewenst gedrag laat zien, worden de ouders/ verzorgers gebeld om hun kind te komen ophalen. <p>Kinderen in groep 1-2 zijn buiten beschouwing gelaten, aangezien zij nog onvoldoende rekening kunnen houden met hun omgeving en vaak nog op egocentrisch niveau functioneren. Er wordt gesteld dat kleuters nog niet het inzicht hebben om hun emoties en gedachten uit te stellen en alternatieven te gebruiken. Leerkracht zal eerst het concrete gedrag en het effect ervan benoemen en het kind vragen te stoppen met het gedrag. Leerkracht zal nagaan wat de functie van het gedrag is, het alternatieve gedrag oefenen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kind krijgt een ander plekje in de groep, in de buurt van de leerkracht. - Kind wordt naar de nadenkstoel op een vaste plek in het lokaal gestuurd. - Kind wordt tijdens het buitenspelen naar een plekje gestuurd dat in de buurt is van de leerkracht. - Kind wordt buiten de groep gehouden, ouders/ verzorgers worden gebeld om het kind op te komen halen. 	kind	leerkracht	<ul style="list-style-type: none"> - Welke regel heb ik overtreden? - Waarom heb ik deze regel overtreden? - Wat moet ik doen om het goed te maken? 	<ul style="list-style-type: none"> - Welke regel heeft het kind overtreden? - Waarom denk ik dat het kind de regel heeft overtreden? - Wat moet het kind doen om het goed te maken?
	kind	leerkracht			
<ul style="list-style-type: none"> - Welke regel heb ik overtreden? - Waarom heb ik deze regel overtreden? - Wat moet ik doen om het goed te maken? 	<ul style="list-style-type: none"> - Welke regel heeft het kind overtreden? - Waarom denk ik dat het kind de regel heeft overtreden? - Wat moet het kind doen om het goed te maken? 				
<p>Schorsing</p>	<p>Net zoals er regels en afspraken zijn voor de toelating van kinderen op basisscholen, zijn er ook regels en procedures voor het schorsen en verwijderen van kinderen. Het schorsen van een kind is aan de orde als het bevoegd gezag bij ernstig wangedrag (verbaal en fysiek geweld naar andere kinderen, leerkrachten en anderen in en om de school) onmiddellijk moet optreden en er tijd nodig is voor het zoeken naar een</p>				

<p>Richtlijnen schorsen</p>	<p>oplossing. Een geschorst kind mag tijdelijk niet komen en geen lessen volgen. Voor het schorsen houden we de volgende richtlijnen aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In principe vindt schorsing plaats na overleg met kind, ouders en groepsleerkracht. - Een kind kan voor een beperkte tijd geschorst worden door de directeur. - Het besluit van de directeur wordt schriftelijk door het bevoegd gezag aan de ouders meegedeeld. - Vermeld wordt de reden, de aanvang, de tijdsduur en de eventuele andere genomen maatregelen. - Ouders kunnen bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag. - De inspectie wordt in kennis gesteld. - De leerplichtambtenaar wordt geïnformeerd. - We dienen te voorkomen dat het kind onderwijsachterstand oploopt.
<p>Bezwaar maken</p>	<p>Wanneer de ouders het niet eens zijn met de schorsing van hun kind, dan kunnen zij bezwaar maken bij het bevoegd gezag. Zij kunnen ook een klacht indienen over de schorsing. (Zie protocol op onze website)</p>

<p>Verwijdering</p>	<p>Verwijdering van een kind (WPO art 40 lid 11)</p> <p>We kunnen overgaan tot verwijdering van een kind als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wij niet de nodige speciale ondersteuning kunnen bieden die het kind nodig heeft. - het kind zich voortdurend agressief gedraagt. - er ernstige conflicten zijn (ook als de ouders daarbij betrokken zijn). <p>Voor het verwijderen van een kind volgen we de volgende procedure:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Met de ouders wordt gesproken over het voornemen tot verwijdering. 2. Ouders krijgen een gemotiveerd schriftelijk besluit waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om bezwaar te maken. 3. Ouders kunnen binnen 6 weken een bezwaarschrift indienen. 4. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift. 5. Binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift wordt opnieuw een beslissing genomen. <p>Blijven wij bij het besluit het kind te verwijderen, dan kunnen ouders de zaak voorleggen aan de rechter. Bij een openbare school is dat de bestuursrechter, bij het bijzonder onderwijs de civiele rechter.</p> <p>Ook onder de Wet passend onderwijs mag een school nog steeds een kind verwijderen. Betreft het een kind met extra ondersteuningsbehoefte dan geldt de zorgplicht en zijn wij verantwoordelijk voor een nieuwe plek. Wij zoeken dan dus in samenspraak met de ouders, een alternatieve passende school.</p>
----------------------------	---

BIJLAGE 1 – STORM-aanpak

BIJLAGE 2 – Incidenten-registratieformulier

BIJLAGE 3 – Stappenplan grensoverschrijdend gedrag

S.T.O.R.M.

Stop en koel af

OM DE BEURT

Toon respect

- Wat is het probleem?
- Wat dacht je?
- Wat voelde je?
- Wat deed je?

SAMEN

Oplossingen laten bedenken

- Is er iemand gekwetst?
- Ja? Hoe kun je dat goed maken
- Nee? Hoe kun je het de volgende keer anders doen?

Rustig samen een oplossing kiezen

Maak een plan en voer het uit

BIJLAGE 2

Formulier incidenten registratie

datum	naam & groep	bijzonderheden incident	aanpak

Bij iedere stap zal de leerkracht in gesprek gaan met het kind: vragen naar de aanleiding en vragen naar het welbevinden.

Stappenplan hoe te handelen bij grensoverschrijdend gedrag

<p>Licht verbaal geweld het gebruik van scheldwoorden/ uitschelden</p>	<p>Verbaal geweld de controle verliezen, vloeken</p>	<p>Licht lichamelijk geweld (schoppen, slaan, duwen, tackelen)</p>	<p>Lichamelijk geweld (iemand flink slaan/ schoppen)</p>	<p>Vernieling (kapot maken van materialen/spullen van anderen)</p>	<p>Weglopen We zijn te allen tijde verantwoordelijk voor het kind!</p>
<p>1°: - We gebruiken aanpak Leefstijl: - Leerkracht spreekt het kind aan.</p>	<p>1°: - Pauze naar binnen, eerst afkoelen, excuusbrief schrijven/ tekenen. - Gesprek met ouders - Notitie in ParnasSys</p>	<p>1°: Eerstopvolgende pauze binnen blijven en excuusbrief schrijven.</p>	<p>1°: - Time-out: rest van de dag uit de klas. De leerkracht zoekt een andere plek voor dit kind. - Ouders* en directie worden op de hoogte gebracht. - Notitie in ParnasSys</p>	<p><u>Per ongeluk</u> Kan gebeuren. Indien mogelijk aanspraak maken op verzekering ouders.</p>	<p>Ouders bellen en nemen op Ouders gaan kind zoeken indien mogelijk. Leerkracht helpt mee waar nodig.</p>
<p>2°: - We gebruiken aanpak Leefstijl. - Leerkracht spreekt het kind aan. - Notitie in ParnasSys</p>	<p>2°: - Pauze naar binnen, excuusbrief schrijven en 15 min. nablijven voor een gesprek. - Gesprek met ouders* - Notitie in ParnasSys</p>	<p>2°: - Eerstopvolgende 2 pauzes binnen blijven en excuusbrief schrijven. - Contact opnemen met ouders*. - Notitie in ParnasSys</p>	<p>2°: - Time-out: rest van de dag uit de klas. De leerkracht zoekt een andere plek voor het kind. - Gesprek kind met directie - Directie neemt contact op met ouders*. - Notitie in ParnasSys</p>	<p><u>Bewust</u> Melden bij directie Ouders* worden gebeld door leerkracht en worden aansprakelijk gesteld voor de schade. - Notitie in ParnasSys</p>	<p>Kind komt/ moet terug - Eerst gesprek IB of directie, in overleg bepalen of kind terug gaat in eigen groep of tijdelijk in een andere groep. - Gesprek met ouders na lestijd - Notitie in ParnasSys</p>
<p>3°: - Het kind blijft een pauze binnen en schrijft een opstel over gewenst gedrag. - Ouders* worden geïnformeerd. - Notitie in ParnasSys</p>	<p>3°: - Time-out: rest van de dag uit de klas en excuusbrief schrijven. De leerkracht zoekt een andere plek voor dit kind. - Ouders* en directie worden ingelicht. - Notitie in ParnasSys</p>	<p>3°: - 3 pauzes binnen blijven en excuusbrief schrijven. - Kind heeft een gesprek met directie. - Directie neemt contact op met de ouders*. - Notitie in ParnasSys</p>	<p>3°: - Time-out: twee dagen uit de klas - Directie neemt contact op met ouders*. - Notitie in ParnasSys</p>	<p>4°: - Schorsing: directie neemt contact op met ouders, bestuur en leerplicht. - Schorsing is voor 1 dag of meerdere dagen (afhankelijk van de ernst). Directie bepaalt wanneer de dagen van de schorsing ingaan. - Notitie in ParnasSys</p>	<p>Kind komt niet terug - Ongeoorloofd afwezig - Gesprek met ouders, kind, leerkracht en directie - Notitie in ParnasSys</p>

Bij iedere stap zal de leerkracht in gesprek gaan met het kind: vragen naar de aanleiding en vragen naar het welbevinden.

* De ouders van de kinderen die betrokken zijn bij het tonen van grensoverschrijdend gedrag worden geïnformeerd.